

Tevreden beugelbekkies

Patiënten zijn over het algemeen tevreden over hun beugelbehandeling. Maar of degene die de beugel heeft geplaatst tandarts of orthodontist is, weten ze niet. En dat hadden ze wel graag van tevoren willen weten.

Jong en oud neemt tegenwoordig een beugel om de tanden mooi recht te zetten. Een behandeling waar je al gauw 2 jaar mee bezig bent. Over het algemeen zijn de beugeldragers – en hun ouders – erg tevreden over de behandelaar, blijkt uit een enquête van de Consumentenbond. De vragenlijst is in totaal door 424 mensen ingevuld: 37 jongeren en 62 volwassenen met een beugel en 325 ouders van een beugeldragend kind. De ondervraagden zijn erg tevreden over de gewekte verwachtingen, het resultaat van de behandeling en de deskundigheid van de behandelaar.

Maar wie is de behandelaar eigenlijk? Of beter gezegd: wát is hij. Dat weten de patiënten vaak niet. De behandelaar kan tandarts zijn, maar ook orthodontist. Een orthodontist is iemand die na de 6-jarige universitaire opleiding tot tand-

arts een 4-jarige specialistische opleiding tot orthodontist heeft gevolgd. En dan is er nog een derde groep: de uitgeschreven orthodontisten.

Dat zit zo: tandartsen en orthodontisten mogen verschillende tarieven hanteren voor dezelfde orthodontistische behandeling. De overheid heeft de maximale prijzen van de orthodontisten de afgelopen jaren verlaagd, waardoor de situatie nu zo is dat tandartsen meer mogen rekenen voor dezelfde behandeling. Uit protest hebben veel orthodontisten afstand gedaan van hun titel en zijn zij verdergegaan als tandarts. Op die manier kunnen ze nog steeds legaal hun beroep uitoefenen en de vergoedingen vragen die gelden voor tandartsen. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is momenteel bezig om aan deze ongelijke situatie een eind te maken. Voor de uit-

geschreven orthodontisten zal er dan geen aanleiding meer zijn om uitgeschreven te blijven. Tot die tijd is de consument – vaak zonder dat hij het in de gaten heeft – bij de tandarts en de uitgeschreven orthodontist duurder uit.

Onwetendheid

Aan de geënquêteerden is gevraagd of ze weten door wie zij behandeld zijn. Van de 424 ondervraagden zegt 81% dat het om een orthodontist gaat. Om na te gaan of dat klopt, is met behulp van de beroepsorganisatie voor tandartsen en tandartsspecialisten, de NMT, gecontroleerd of de vermeende orthodontisten daadwerkelijk de benodigde papieren bezitten. Van 167 behandelaars – van wie de ondervraagden dachten dat het een orthodontist betrof – waren voldoende gegevens bekend om dit te kun-

Tandarts mag méér rekenen voor dezelfde ingreep

nen controleren. Van die 167 bleken er 19 (11%) tandarts en 81 (49%) uitgeschreven orthodontist te zijn.

Veel mensen weten niet dat er een verschil is tussen behandelaars. Zo denkt 34% van de volwassen geënquêteerden dat alleen orthodontisten beugels mogen plaatsen. Van de 71 mensen die zijn behandeld door de tandarts weten er 37 niet dat er ook behandelaars zijn met een specialistische opleiding. De helft van die 37 had wel graag het verschil in opleiding willen laten meetellen bij de keuze voor een behandelaar. Anderen hechten meer waarde aan het advies van de tandarts, de locatie – dichtbij geniet de voorkeur – en ervaringen van familie en kennissen.

Er is geen aantoonbaar bewijs dat de ondervraagden meer tevreden zouden zijn met een orthodontist dan een tandarts.

‘Veel adviezen zijn overdreven’

Bas Njio, orthodontist in Leiden en Voorschoten:

‘Als je leest wat de geënquêteerden van hun behandelaar te horen krijgen, lijken me dat wel erg zware opdrachten. Viermaal per dag poetsen, geen harde dingen eten, geen cola drinken. Dat is een beetje overdreven. Je kunt bijvoorbeeld best een appel eten, alleen moet je hem in partjes snijden. Dat je

met een beugel geen cola meer mag drinken, is onzin. Vroeger werd er lijm gebruikt die loslaat als je cola en andere frisdranken drinkt, maar die wordt niet meer gebruikt. Ik vind dat orthodontisten en tandartsen een advies op maat zouden moeten geven. Je hebt gebitten die in zo’n goede staat zijn dat 2 keer per dag poetsen voldoende is. De spelregels moeten ook niet te moeilijk worden gemaakt. Af en toe kauwgom kan helemaal geen kwaad. Niemand kan 2 jaar lang geen kleverig voedsel eten. Ik denk dat het belangrijk is dat je als behandelaar goede uitleg geeft, vooral aan kinderen, waarom ze iets niet mogen of juist moeten doen. Ik leg zelf veel nadruk op een individuele aanpak. Dat wordt gewaardeerd. Patiënten werken daardoor beter mee en zijn sneller klaar met de behandeling.’

Opvallend is dat de geënquêteerden de opleiding van de behandelaar niet meenemen in hun overwegingen, maar wel veel waarde hechten aan de deskundigheid. Kennelijk gaan ze ervan uit dat alle behandelaars dezelfde opleiding hebben gevolgd.

Volhouden

Naast deskundigheid worden aandacht, goede uitleg, kindvriendelijkheid en flexibiliteit belangrijk gevonden. Scoort een behandelaar goed op deze punten, dan is de tevredenheid hoog. Maar is hij ergens minder goed in, dan valt dat direct op en wordt het als verbeterpunt opgemerkt. Zo vindt een moeder het prettig dat haar kind zélf aangesproken wordt. Een andere ouder merkt op dat de behandelaar duidelijker uitleg aan het kind zou moeten geven. 'Hij ziet het dragen van een beugel nu als een straf.' De ene beugeldrager waardeert het dat hij buiten schooltijd naar de orthodontist kan gaan, de andere klaagt juist dat die mogelijkheid er niet is en zou graag zien dat hij bijvoorbeeld vroeg in de avond een afspraak zou kunnen maken. Een beugel dragen is niet leuk. Goede

uitleg over het waarom, hoelang het gaat duren en het te verwachten resultaat kunnen een belangrijke motivatie zijn om vol te houden. Het succes van de beugel hangt sterk van de patiënt af. Hoe minder vaak de beugel ingehouden wordt, hoe langer de behandeling zal duren en hoe hoger de totale kosten worden.

De patiënten in de enquête geven aan dat ze de adviezen van de behandelaar over het algemeen goed opvolgen. Al is het soms wat lastig; vooral als de opgestelde regels erg streng zijn (zie het kader op pagina 55). Ze hebben vooral moeite met het laten staan van bepaalde frisdranken en hard en kleverig voedsel, en met het schoonhouden van de beugel. Orthodontist Gerie Mazeland weet echter uit eigen ervaring dat patiënten zich niet altijd zo netjes aan de regels houden als ze zeggen. 'Aan patiënten die elke dag het elastiekje in hun beugel moeten vervangen, heb ik weleens expres de helft van de benodigde elastiekjes meegegeven. Ik zei er van tevoren bij dat ze altijd konden bellen voor extra elastiekjes. Maar ik hoorde nooit iets.'

TIPS

- Consumenten zijn vrij om te beslissen door welke behandelaar ze geholpen willen worden. Een verwijsbrief is niet nodig. Wie zelf een orthodontist wil zoeken, kan kijken op orthodontist.nl.
- Vraag naar het beroep van de behandelaar. Een tandarts kan in de meeste gevallen ook een beugel plaatsen, maar de consument moet wel weten dat er in Nederland ook specialisten zijn die zich dagelijks bezighouden met beugels.
- Laat u goed informeren tijdens de bespreking van het behandelplan, zodat u niet voor verrassingen komt te staan. Te denken valt aan onder meer: de kosten, de duur, de pijn en andere behandelmethoden.
- Bekijk de poliswaarden van de aanvullende ziektekostenverzekering goed. Er blijken grote verschillen te zijn tussen de vergoedingen van de verschillende polissen (zie het artikel over aanvullende verzekeringen bij orthodontie hiernaast). Als je weet dat je kind bijvoorbeeld volgend jaar een beugel nodig heeft, neem dit aspect dan mee bij het kiezen van een aanvullende verzekering.
- Overweeg goed de voor- en nadelen van een beugel. Vraag bijvoorbeeld ook aan de behandelaar hoe het gebit zal zijn als de behandeling niet plaatsvindt.
- Neem zo nodig bedenktijd. Het maakt in de meeste gevallen niet uit of de beugel 1 of 2 maanden later geplaatst wordt.
- Vertrouw u de behandelaar niet, heeft u vragen bij het behandelplan of juist later tijdens de behandeling? Vraag een second opinion aan een andere behandelaar.